

FÖRELÄSNINGAR Våren 2025

Senioruniversitetet Västerås

Måndagar klockan 14:00 i Konsertsalen Växhuset

141 Nya boktips från biblioteket

20 januari

Föreläsare: **Anna Duberg och Hanna Jenssen**

Det har blivit en tradition att biblioteket med jämna mellanrum ger oss de senaste och bästa boktipsen. Anna Duberg och Hanna Jenssen, bibliotekarier på avdelningen för skönlitteratur och musik, håller i föreläsningen.

Värd: Martin Helander

142 Döda träd, levande skog

27 januari

Föreläsare: **Ylva Norén**

Vad är en skog? Är döda träd också skog? Om man öppnar dörren till den döda veden hittar man en myllrande värld som inte så många känner till. Här finns många spännande samspel; vad har en spillkråka som levde på femtiotalet med en slaguggla som lever idag att göra? Hur kan en tall som dog i en brand år 1796 vara livsviktig idag? I de döda träden finns fascinerande varelser som inte bara lever sitt liv för sin egen skull utan som också utför ett slags arbete som ger skogen liv.

Värd: AnnMarie Gunnarsson

143 När Riksarkivet höll på att gå under i Hjälmarens

3 februari

Föreläsare: **Håkan Henriksson**

En historisk händelse som många sannolikt inte känner till men som kunde ha fått stor betydelse för svensk historieskrivning hände sommaren 1713. På grund av att det fanns risk för en rysk attack mot Stockholm beslöts det i största hemlighet att rikets allra viktigaste dokument och handlingar skulle evakueras från Stockholm till en säker plats inne i landet. Valet föll på Örebro där man trodde att handlingarna skulle ligga säkert. Flytten skedde sjövägen över Mälaren och Hjälmarens och det blev minst sagt en händelserik resa! Arkivet kom så småningom fram till Örebro men var det då verkligen i säkerhet?

Värd: Ingrid Edlund

144 Vill du veta mera om branden i Västmanland?

10 februari

Föreläsare: **Sven-Olov Karlsson**

Sven-Olov Karlsson är författare och journalist. Han debuterade 2001 med en delvis självbiografisk roman "Italienaren" utifrån hans barn- och ungdom.

År 2008 utkom hans andra roman "Amerikahuset". Samma år kom också en fotoillustrerad reportagebok "Svenska ödehus" som fick stor uppmärksamhet.

Efter det har han varit en frilansmedarbetare på "Land Lantbruk" och kåserat hos Radio Västmanland. Hans tredje roman "Porslinsfasaderna" utkom 2013.

År 2017 utkom "Brandvakten" som handlade om den historiskt stora skogsbranden i Västmanland som en av årets viktigaste böcker. "Brandvakten" blev också nominerad till Augustpriset i kategorin "Årets svenska fackbok"

Värd: Lena Bergström

145 Sture Kjellberg författare

17 februari

Föreläsare: **Erik Jersenius**

Sture Kjellberg är en spännande författare som är mest känd för att i sitt författarskap ha beskrivit arbetarklassens liv och kamp. 1969 kom han ut med boken "Rapport från medelsvensk stad: Västerås" som väckte stor uppmärksamhet på sin tid.

Erik Jersenius arbetade tidigare som kulturredaktör på VLT och torde vara rätt känd för SUV-medlemmarna då han under de senaste åren har hållit ett antal intressanta föredrag hos oss. Erik Jersenius tillträder rollen som kulturchef på nyhetsmagasinet "Fokus" vid årsskiftet.

Värd: Martin Helander

146 Vatten – hot eller möjlighet?

3 mars

Föreläsare: **Andreas Karlsson**

Hela vår civilisations existens och utveckling har handlat om att kontrollera vatten och för att klara det har människan varit tvungen att förstå det. Historiens alla civilisationer har blomstrat eller gått under beroende på hur väl de har lyckats. Vår egen är inget undantag. Vad innebär den globala vattenkrisen och hur ska vi tackla den? Vad får det för konsekvenser när vattnet inte räcker till alla? Är det sant att nästa krig kommer att utkämpas om vatten – och hur kan vatten hjälpa oss att uppnå de globala utvecklingsmålen? Journalisten och författaren Anderas Karlsson har i två decennier rapporterat om vattenfrågor i världen och har skrivit boken "Vatten – en historia om människor och civilisationer".

Värd: Gunnar Gudmundsson

147 Einstein, relativitetsteorin och svarta hål. Ett försök att göra det svåra begripligt.

10 mars

Föreläsare: **Jan Gustafsson**

Albert Einstein var en märkvärdig person. Hans teorier förändrade för alltid vår kunskap om världen. Det märkvärdiga är också att även lekmän kan förstå hans teorier. Hans insikter började nämligen ofta med enkla tankeexperiment som vem som helst kan förstå. Sedan drog han långtgående slutsatser.

Vi ska följa några av hans tankeexperiment och se hur de ledde till relativitetsteorin. Denna teori förutsade svarta hål och många andra märkliga fenomen och genererar Nobelpris även i modern tid.

Värd: Ingrid Edlund

148 Kalhyggets klimatpåverkan. Så kan träden rädda klimatet.

17 mars

Föreläsare: **David Johansson**

Ca 95 % av den skog som avverkas blir kalhyggen och har en stor negativ påverkan på den biologiska mångfalden. De orsakar också mycket stora utsläpp av koldioxid.

David Johansson är anställd på Skydda Skogen och har engagerat sig i skogsindustrins förödande påverkan på biologisk mångfald och klimat. När skogar avverkas släpps enorma mängder koldioxid ut från våra kalhyggen. Föreläsningen bygger på aktuell forskning om kalhyggets påverkan.

Värd: Ingrid Edlund

149 Ukraina och Sverige – mer gemensamt än bara gult och blått

24 mars

Föreläsare: **Håkan Henriksson**

Det är inte bara de blå och gula färgerna som Ukraina och Sverige har gemensamt. De bägge länderna har nämligen en lång gemensam historia som sträcker sig över tusen år tillbaka i tiden. Alltifrån vikingen Rurik till tiden när vi faktiskt hade en gemensam kung i slutet av 1500-talet. På 1650-talet och i början av 1700-talet bildade vi stundtals allianser mot det framväxande och aggressiva moskovitiska riket. Ibland har vi givetvis också varit fiender och många ukrainska kosacker har hamnat som krigsfångar i Sverige. Många har nog också hört talas om en gammal svensk by i södra Ukraina.

Värd: Ingrid Edlund

150 Vart är Afrika på väg?

31 mars

Föreläsare: Görrel Espelund

Görrel Espelund är journalist och redaktör vid Utrikespolitiska Institutet och tidigare Afrikakorrespondent. Hon har sedan 1994 haft särskilt fokus på den afrikanska kontinenten och har byggt upp en gedigen erfarenhet under decennier av resor, research och skrivande. Hon kommer att tala om demokratisk och ekonomisk utveckling samt klimathotet mot Afrika (som hänger ihop med demokratin och ekonomin).

Värd: Martin Helander

Välkommen till SUV:s föreläsningar!

Ingen föranmälan. Öppet även för icke medlemmar.

Entrékort för medlemmar kan köpas på SUVs expedition eller vid entrén till föreläsning.

Korten är inte tidsbestämda och samma kort kan användas av flera medlemmar.

12 föreläsningar kostar 400:- och 6 föreläsningar kostar 200:-.

Icke medlemmar och "Drop-in" betalar 90:- vid entrén. Swish eller kontant. Ej kort.

Senioruniversitetet Västerås

Viktor Larsson plats 1, 722 14 Västerås

Telefon 072 – 453 01 97

www.suvaros.se

E-post info@suvaros.se

